

Sygn. akt I C 492/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Golubiu-Dobrzyniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	<i>SSR Wioletta Łopatowska-Bąkiewicz</i>
Protokolant:	<i>stażysta Ilona Meller</i>

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 listopada 2017 roku w G.-D.

sprawy z powództwa **W. C., Ł. C.**

przeciwko **Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu z siedzibą w W.**

o zapłatę z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę

1. oddała powództwa,
2. nie obciąża powodów W. C. i Ł. C. kosztami sądowymi poniesionymi przez pozwanego Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny z siedzibą w W.,
3. nie obciąża stron nieuiszczonymi kosztami procesu, które poniesie Skarb Państwa.

sędzia

Wioletta Łopatowska-Bąkiewicz

I C 492/16

UZASADNIENIE

Powodowie Ł. C. i W. C. wnieśli o zasądzenie od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. kwot po 30.000,- złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 marca 2015 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powodowie podali, iż przedmiotowe roszczenie stanowi zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych wskutek śmierci syna S. C. w wypadku komunikacyjnym.

Pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W. wniósł o oddalenie powództwa. W odpowiedzi na pozew ubezpieczyciel podniósł zarzut przedawnienia roszczenia, zarzut braku odpowiedzialności pozwanego za zdarzenie oraz zarzut przyczynienia się zmarłego do zaistnienia szkody.

Wyrokiem z dnia 10 marca 2016 roku powództwo zostało oddalone.

W wyniku apelacji pełnomocnika powodów Sąd Okręgowy w Toruniu uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu tego orzeczenia sąd odwoławczy podał, iż w toku ponownego rozpoznania

sprawy sąd rejonowy powinien przeprowadzić dowód z opinii biegłych sądowych medyka sądowego i biegłego ds. kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków na okoliczność kto był sprawcą zdarzenia drogowego z dnia 12 czerwca 2001 roku, a także innych dowodów wnioskowanych przez strony i w świetle tych ustaleń ponownie rozpatrzyć czy zachodzą przesłanki odpowiedzialności Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Rozpoznając sprawę w wyniku jej przekazania do ponownego rozpoznania sąd ustalił i zważył co następuje.

Dnia 12 czerwca 2001 roku w miejscowości S., gm. L., miał miejsce wypadek drogowy. Samochód A. (...) nr rej. (...), w którym jechali S. C., W. M. i R. Z. w czasie wykonywania manewru wyprzedzania zjechał na lewą część drogi i zderzył się z jadącym naprzeciwko samochodem D. (...), którego kierowcą był Z. W.. W wyniku tego zderzenia śmierć na miejscu ponieśli S. C. i W. M..

W prowadzonym postępowaniu karnym biegli z dziedziny ruchu drogowego i techniki samochodowej stwierdzili, iż przyczyną wypadku było wyłącznie zachowanie kierującego pojazdem A. (...).

Kierowca ten nie zachował szczególnej ostrożności podczas wyprzedzania oraz nie dostosował prędkości samochodu do obniżonej przyczepności mokrej nawierzchni jezdni. W protokołach oględzin stwierdzono, że W. M. i S. C. nie byli przypięci pasami bezpieczeństwa. Z wyników badań obydwu zwłok wynikało, że ofiary wypadku były w stanie nietrzeźwości. W. M. miał 2,3 promila alkoholu, a S. C. 1,2 promila alkoholu.

(Dowód: protokoły oględzin z dokumentacją fotograficzną – k. 4-15, protokoły oględzin i otwarcia zwłok wraz z opiniami – k. 27-35, protokoły pobrania krwi i sprawozdanie z badań k. 44-47v)

W sprawie wypadku było prowadzone przez Prokuraturę Rejonową we Włocławku postępowanie przygotowawcze w sprawie sygnatura 2Ds 929/02, ale w jego wyniku nie udało się ustalić czy samochodem A. (...) kierował W. M. czy S. C.. Powołany w tym postępowaniu biegły ze Szpitala Wojewódzkiego we W. oraz biegły Sądu Okręgowego w Gdańsku z zakresu medycyny sądowej ustalili, iż obrażenia ciała stwierdzone w czasie sekcji zwłok W. M. i S. C. wykazują znaczne podobieństwo. Nieznaczne różnice wskazują jako bardziej prawdopodobne, iż w chwili zdarzenia kierowcą A. był W. M., natomiast S. C. siedział na fotelu pasażera. W ocenie biegłych nie można tego jednak stwierdzić z całą pewnością. Z uwagi na to na podstawie art. 322 § 1 kpk z powodu niewykrycia sprawcy śledztwo w sprawie o czyn z art. 177 § 2 kk zostało umorzone.

(Dowód:- opinie biegłych k. 87-102, 197-211, postanowienie u umorzeniu śledztwa oraz nie uwzględnieniu zażalenia k. 215-216 i k. 222-226 oraz akta szkody k. 58)

S. C. zmarł jako osoba miał 27 letnia. Miał jedenaścioro rodzeństwa. Wszystkie dzieci powodów oprócz córki mieszkały z rodzicami Ł. C. i W. C.. W rodzinie panowały dobre relacje. Zmarły syn powodów był stolarzem, ukończył szkołę zawodową. W dacie zdarzenia otrzymał ostatni zasiłek i cieszył się bo miał pracować u W. M.. Partycypował w kosztach utrzymania, oddawał część pieniędzy zarobionych lub z zasiłku rodzicom, robił czasami zakupy, pomagał w domu. W rodzinie wszyscy byli sobie bliscy.

(Dowód: zeznania powódki nagranie z rozprawy z dnia 13.06.2017 roku 00:01:58-00:11:07).

Śmierć syna była ogromnym przeżyciem dla powodów. Po zdarzeniu musieli zażywać leki uspokajające, a powódka leczyła się u psychiatry i psychologa oraz zażywała zaordynowane przez nich leki na receptę jeszcze przez dwa lata po śmierci syna. Rodzice do tej pory przeżywają przedwczesną śmierć syna, często są na cmentarzu, celebrują rocznice jego śmierci.

(Dowód: zeznania j. w.).

Z tytułu ubezpieczenia syna powodowie otrzymali po jego śmierci 20.000 zł. odszkodowania.

Obecnie nie stwierdzono u powodów cech ani objawów tworzących obraz powikłanej czy przedłużonej żałoby w związku ze śmiercią syna. Powodowie efektywnie radzą sobie z problemami dnia codziennego mimo przebycia sytuacji silnego stresu wywołanego śmiercią syna.

(Dowód: zeznania j.w. , opinie biegłych – k. 88- 100 akt).

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego nie jest możliwe udzielenie odpowiedzi na pytanie , który z uczestników przedmiotowego zdarzenia był jego sprawcą.

(Dowód: opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych k. 224-226 oraz k. 239-241 akt).

Pełnomocnik powodów ze względu na treść opinii biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych cofnął wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii medyka sądowego.

Podstawą zgłoszonego w pozwie żądania zadośćuczynienia przez powodów w przedmiotowej sprawie, było naruszenie dobra osobistego, wskutek śmierci najbliższego członka rodziny – syna, polegające na utracie wsparcia psychicznego, poczucia bezpieczeństwa i spokoju duchowego.

W odpowiedzi na ten pozew pełnomocnik pozwanego wnosząc o jego oddalenie wskazał, iż doszło do przedawnienia roszczenia z uwagi na upływ trzyletniego terminu określonego w art. 442¹ § 1 kc, podniósł również zarzut braku odpowiedzialności pozwanego albowiem sprawca czynu nie został ustalony kategorycznie i w świetle opinii biegłych może nim być S. C., a także przyczynienie się poszkodowanego do szkody w 90 % z uwagi na brak zapięcia pasów oraz podróżowanie z nietrzeźwym kierowcą. Wskazano również, iż żądana kwota jest wygórowana zważywszy na okoliczności sprawy.

W ocenie sądu fakt, iż w toku postępowania karnego nie udało się przypisać winy konkretnej osobie nie może przesądzać o tym, że w sprawie nie doszło do popełnienia przestępstwa karnego. W myśl art. 442¹ § 2 kc termin przedawnienia roszczeń w takiej sytuacji wynosi 20 lat, toteż zarzut przedawnienia podniesiony w odpowiedzi na pozew należało uznać za chybiony.

W wyniku uzupełnionego materiału dowodowego nadal nie udało się odpowiedzieć na pytanie, kto w dniu 12 czerwca 2001 roku był kierowcą samochodu m-ki A. (...) o numerze rej. (...), w czasie gdy doszło do zdarzenia w wyniku którego śmierć poniósł syn powodów – S. C.. Poza sporem było jednak , iż obaj nie mieli zapiętych pasów bezpieczeństwa i znajdowali się w chwili zdarzenia w stanie nietrzeźwości.

W myśl art. 448 kc w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone może, w oparciu o przepis art. 24 § 1 kc, żądać zadośćuczynienia pieniężnego od osoby, która dopuściła się naruszenia.

Zgodnie z treścią art. 822§1 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim. A zatem przesłanką odpowiedzialności ubezpieczyciela jest wyrządzenie szkody osobom trzecim, a ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody sprawcy szkody kierującego pojazdem mechanicznym.

Zgodnie z art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie decydujące znaczenia miało zatem ustalenie osoby kierującej samochodem A. (...). W tym zakresie przeprowadzono dowód z dokumentów z akt sprawy 2 Ds 929/02. Z akt tych wynika, iż nie sposób wykluczyć by kierowcą był zmarły S. C.. Biegli z zakresu rekonstrukcji wypadków i medycyny sądowej wskazali, iż obrażenia stwierdzone u S. C. i W. M. wykazują znaczne podobieństwa i nie dają podstaw by jednoznacznie wskazać kierującego pojazdem A.. Zeznania świadków w tym zakresie również nie pozwoliły na dokonanie precyzyjnych ustaleń. Sąd po

analizie akt nie znalazł żadnych podstaw by przyjąć odmienne stanowisko. Dowody dopuszczone w przedmiotowej sprawie również nie dały odmiennych ustaleń, niż te dokonane w toku śledztwa.

Odpowiedzialność pozwanego funduszu ma charakter odpowiedzialności akcesoryjnej, co powoduje że jest zapewniona ochrona poszkodowanym również w sytuacji, gdy nie ustalono tożsamości osoby sprawcy. Aby taka ochrona miała miejsce musi jednak zostać ustalone, że nastąpiło wyrządzenie szkody osobom trzecim. W przedmiotowej sprawie, nie można – pomimo przeprowadzenia postępowania dowodowego mającego znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, ustalić czy sprawcą zdarzenia był S. C. czy też osoba trzecia. W tej sytuacji nie sposób uznać żądania pozwu skoro zmarły S. C. jest wysoce prawdopodobnym sprawcą szkody. Z uwagi na powyższe, powództwo zostało oddalone.

Na marginesie należy również podnieść, iż nawet gdyby przyjąć, iż to nie syn powodów kierował przedmiotowym pojazdem, to można niewątpliwie przypisać mu nawet całkowity stopień przyczynienia się do zaistnienia szkody. Nie można bowiem tracić z pola widzenia, że dorosły człowiek jeździ bez zapiętych pasów bezpieczeństwa i z kierowcą, co do którego nie ma wątpliwości, że jest nietrzeźwy (z relacji powódki wynikało, że jej syn wyjechał w dniu zdarzenia razem z W. M., toteż niewątpliwie wspólnie spożywali alkohol). Na takie zachowania nie może być przyzwolenia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Ocena zastosowania zasady słuszności dokonywana jest na tle konkretnych okoliczności. Badać należy zarówno fakty związane z samym procesem, jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego w świetle których, uzasadniona jest ocena, że chodzi o wypadek szczególnie uzasadniony. (Tak SN w postanowieniu z 25.08.2015 r. (...), Lex 949023).

Artykuł 102 kpc nie konkretyzuje w żaden sposób pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych. Do takich wypadków można zaliczyć sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu sądu.

Powodowie ze względu na trudną sytuację majątkową korzystali w przedmiotowej sprawie ze zwolnienia od ponoszenia kosztów sądowych w całości, są osobami w podeszłym wieku, a jedynym ich dochodem jest świadczenie z tytułu renty rodzinnej w kwocie ok. 750 złotych. W niniejszej sprawie powodowie byli subiektywnie przekonani o zasadności swojego roszczenia i nie mogli przewidzieć, że przeprowadzenie postępowania dowodowego nadal nie spowoduje wykazania osoby prowadzącej pojazd podczas wypadku. Przebieg postępowania postępowania w przedmiotowej sprawie również może świadczyć o stopniu skomplikowania sprawy.

Z tych względów pomimo, że powództwo nie zostało uwzględnione, należało uznać, że nie należy obciążać powodów kosztami należnymi stronie pozwanej i orzec jak w sentencji.

sędzia

W. B.